

Pitanja i odgovori br.3

JNMV 15/19

1. Na jasno i konkretno pitanje zainteresovanog ponuđača „Čime ponuđač dokazuje da je sertifikat odnosno atest koji se prilaže za opremu izdat od akreditovane laboratorije?“ naručilac u pojašnjenju koje je objavio 06.07.2019. u večernjim satima (u dane vikenda i neradne dane, kako ponuđača tako i naručioca) navodi „da laboratorije nisu akreditovane da izdaju sertifikate. One su akreditovane jedino da vrše ispitivanja i izdaju laboratorijske nalaze.“ Ovakvim odgovorom naručilac je kontradiktoran sam sebi jer onda nije jasno kako traži za semaforski uređaj „Uz ponudu za semaforski uređaj priložiti sertifikat akreditovane laboratorije da semaforski uređaj ispunjava standarde EN 12675 i EN 50556, kao i potvrdu o akreditaciji laboratorije“. Dakle, naručilac za semaforski uređaj traži akreditaciju laboratorije a za ostalu opremu (LED lanterne i module) tvrdi da laboratorije nisu akreditovane.

Iako su naručiocu pitanja detaljno obrazložena i preformulisana ni sam naručilac ne zna šta hoće a šta neće od dokaza. Potrebno je da uskaldite dokumentaciju i da ili tražite akreditaciju laboratorije i za ostalu opremu kao što tražite i za semaforski uređaj ili da ne tražite uopšte akreditaciju laboratorije. Odlučite šta u stvari hoćete da se prilaže i uskladite dokumentaciju jer ovakav nastup naručioca može samo da rezultira podnošenjem zahteva za zaštitu prava na dokumentaciju.

Одговор:

Чињеница је да Наручилац НИЈЕ за семафорски уређај у конкурсној документацији тражио „сертификат акредитоване лабораторије да семафорски уређај испуњава стандарде EN 12675 и EN 50556, као и потврду о акредитацији лабораторије“. Потврде о акредитацији лабораторија и сертификационих тела нису тражене, јер су оне доступне на итернет страницама (за нотификована сертификациона тела у европској NANDO бази података, а за лабораторије на web страницама сваке лабораторије).

Пропуст Наручиоца је што није тражен доказ о усаглашености уређаја са наведеним стандардима, и

то ће у измењеној конкусној документацији бити исправљено: Усаглашеност семафорског уређаја са захтевима стандарда EN 12675 и EN 50556 понуђач доказује прилагањем копије сертификата издатог од нотификованог сертификационог тела.

2. На конкретна pitanja potencijalnog ponuđača: čime se dokazuje hermetičnost, efekat fantomskog svetla, intezitet svetlosti za signalni pojam Ø210 i Ø300 naručilac odgovara „deklaracijom proizvođača (overenom i potpisanom od strane nadležnog lica Proizvođača opreme) i validnim Sertifikatom“. Navedene karakteristike ne mogu se dokazati deklaracijom proizvođača jer su to karakteristike koje moraju da se utvrde testiranjem prema važećim standardima koji regulišu ovu oblast i kao rezultat testiranja laboratorija izdaje izveštaj odnosno test report kao jedini validan dokaz hermetičnosti, efekta fantomskog svetla i inteziteta svetlosti. Dakle, ne može deklaracija proizvođača biti validan dokaz, jer proizvođač ne vrši tetiranje već to radi laboratorija. Zahtevamo da definišete dokaz koji je jedini validan za navedene karakteristike – test report.

Одговор:

Наручилац прихвата примедбу и као доказ да понуђене лантерне (сигнални давачи) задовољавају тражене техничке захтеве прихвата одговарајуће сертификате и лабораторијске извештаје нотификованих сертификационих тела и акредитованих лабораторија.

3. На конкретно pitanje potencijalnog ponuđača da naručilac preformuliše opseg napajanja LED

modula u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast, na konkretno pitanje sa konkretnim elementima naručilac ponovo odgovara kako on hoće i tumači pitanja kako on hoće, jednom rečju, ponuđač u skladu sa zakonom i pozitivnom tehničkom praksom na kojoj se baziraju laboratorijska merenja udara „u klin“ a naručilac „u ploču“.

Da se ne bavimo više silnim prepisakama i pisanjem knjiga koje nemaju nikakvo značenje od strane naručioca, standard EN 12368 kratko i jednostavno tretira pored ostalog spoljnu saobraćajnu opremu LED lanterne i LED module, ne definiše niti se bavi bilo kakvim opsegom napajanja te iste opreme, već sve laboratorije u svetu poštuju usvojene tehničke normative definisane za laboratorije a koje su u ovom slučaju vezane za standarde EN 12675 i EN 50556 a koji propisuju električne parametre kao što je i sam naručilac naveo definišu da je standardni efektivni nazivni napon za priključenje na javnu mrežu uzima vrednost 230V!!!

Dalje, u tekstu stoji da se mogu dozvoliti i ostale vrednosti ali one spadaju pod opseg u okviru 230V a ne kako naručilac samovoljno tumači da to može biti nazivni napon. Evropskom direktivom je usvojeno i tačno precizirano ne samo za ovu opremu već za svaku električnu opremu da je nazivni napon isključivo 230V i prema tome se vrše sva ispitivanja i rade laboratorijska merenja i na osnovu te vrednosti se izdaju rezultati i u okviru te vrednosti od 230V se definišu opsezi. Prema tome zaključak je da jedan i jedini nazivni napon na kome se testira svaka elektrotehnička opreme je 230V i ne može naručilac samovoljno postavljati uslov 220V kada se po istim ne vrše laboratorijska merenja niti se izdaju bilo kakvi izveštaji van nazivnog napona 230V. Ista regulativa definiše da se opseg (ponovo ponavljamo za svu elektrotehničku opremu koja se napaja direktno sa mreže, pa i oprema za semafore) opseg definiše prema krajnjem potrošaču odnosno korisniku što je u ovom slučaju kontroler. S obzirom da EN 12368 taj opseg nije precizirao ne može biti ograničavajući faktor ni za koga a pogotovo ne samovoljom naručioca već isti mora biti utemeljen prema pozitivnim zakonskim propisima za elektrotehničke uređaje koji se napajaju iz mreže što smo gore i naveli.

Sam naručilac u svom odgovoru jednog trenutka potvrđuje činjenice a drugog trenutka iznosi sopstveni i samovoljni komentar, a što je najveći apsurd bavi se elementima OCIT standarda za komunikaciju koji se isključivo odnosi na komunikaciju kontroler-kontroler, kontroler-centar i centar-centar. OCIT komunikacioni protokol je uveden iz razloga unificiranja jedinstvenog protokola za komunikaciju i nikakve veze nema sa EN 12368, LED modulima i kontrolerima tako da ovo iznošenje teksta je totalni non sens u stvari možda i nije, kada je već naručilac to pomenuo trebalo bi da bude i uslov za kontrolere da imaju OCIT protokol.

Одговор:

Прихвата се примедба и називни напон од 230 V као меродаван за дефинисање опсега напајања сигналних лантерни и исправљени захтев гласи: - електрично напајање 220V (+20%,-10%) 50 Hz.

Што се коментара на помињање стандарда OCIT тиче, само да подвучемо да фамилија стандарда OCIT, поред комуникације на релацији Центар за управљање – контролер (OCIT-O), комуникације између возила, путних станица и Контролног центра (OCIT -O Car) и комуникације између Центра за управљање и различитих произвођача опреме (OCIT -C), има и OCIT – LED едицију, намењену спецификацији електричних и оптотехничких карактеристика LED сигнала/ лантерни.